

Jussi Wihonen ps

Kirjallinen kysymys hallituksen toimista tukea yksinyrittäjiä ensimmäisen työntekijän palkkaamiseksi

Eduskunnan puhemiehelle

Suomen Yrittäjien mukaan¹ valtaosa Suomessa toimivista yrittäjistä on yksityisyrittäjiä ja Suomen noin 286 000 yrityksestä jopa kaksi kolmasosaa on yksinyrittäjien yrityksiä. Yksinyrittäjien määrä on kasvanut lähes 60 000:lla vuosituhaten alusta. Työnantajayritysten määrä ei ole kuitenkaan kasvanut samaa tahtia. Työntekijän palkkaus nähdään varsin suurena riskinä, vaikka yrityksellä olisi halu kasvaa. Suomen Yrittäjien Yksinyrittäjäkyselyssä (2019)² yksinyrittäjistä reilut 30 prosenttia ilmoitti kasvun esteeksi työllistämisen kalleuden ja sama määrä työllistämiseen liittyvän riskin.

Yksinyrittäjissä on paljon kasvupotentiaalia, ja Yksinyrittäjäkyselyn mukaan 67 prosenttia tavoittelee kasvua. Kasvun esteenä nähdään kuitenkin työllistämisen kalleus ja siihen liittyvät riskitekijät. Yksinyrittäjäkyselyssä suurimpia toiveita oli yksinyrittäjien verotuksen ja muiden maksujen keventäminen. Lisäksi toivottiin helpotusta työllistymiseen liittyviin riskeihin.

Ensimmäisen työntekijän palkkaaminen on yritykselle varsin suuri investointi. Kuten Suomen Yrittäjien julkaisussa Opas ensimmäisen työntekijän palkkaamiseen³ esitetään, työnantajamaksut ovat toimialasta riippuen noin 20–25 % lisää yrittäjän maksamasta palkasta. Työnantaja maksaa palkanmaksun lisäksi pakollisia työnantajamaksuja, kuten työeläke-, sairausvakuutus- ja työttömyysvakuutusmaksua sekä tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksua. Esimerkiksi vuoden 2019 työnantajamaksujen luvuilla työntekijän 2 500 euron palkan todelliset kustannukset ovat työnantajalle lähes 3 000 euroa. Lisäksi työnantajalle tulee maksettaviksi muita kuluja, kuten esimerkiksi vuosilomapalkka ja mahdolliset lomarahat. Lisäksi itse rekrytointiprosessista kertyy kuluja.

Hallitusohjelmassaan⁴ hallitus lupaa lisätä merkittävästi palkkatuen käyttöä yrityksissä ja uudistaa nykyistä palkkatukea vähentämällä työnantajabyrokratiaa siten, että työnantaja saa sitovan palkkatukipäätöksen ennakolta. Palkkatuesta on varmasti hyötyä yrityksille, mutta tukea tulisi kohdistaa erityisesti yksinyrittäjiin ja ensimmäisen työntekijän palkkauksen helpottamiseen. Merkittävä tuki olisi yksinyrittäjien työnantajamaksujen ja verotuksen helpottaminen. Yksinyrit-

1 https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/12toimenpidetta_yksinyritt_vahv_12_2019.pdf

2 https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/yksinyrittajakysely_2019_0.pdf

3 <https://www.yrittajat.fi/opas/opas-ensimmaisen-tyontekijan-palkkaamiseen-612900>

4 <https://valtioneuvosto.fi/marinin-hallitus/hallitusohjelma/luottamuksen-ja-tasa-arvoisten-tyomarkkinoiden-suomi>

Kirjallinen kysymys KK 58/2020 vp

täjien ensimmäisen työntekijän työnantajamaksuja helpottamalla sekä tukemalla saataisiin monenlaista hyötyä. Yritykset pystyisivät kasvamaan ja työtä etsivät löytäisivät töitä. Ensimmäisen uuden työntekijän palkkaaminen toisi Suomeen jopa kymmeniätuhansia uusia työpaikkoja.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus auttaa yksinyrittäjiä ensimmäisen työntekijän palkkaamisessa,

voiko hallitus harkita määräaikaista kokeilua ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän palkkaamiseksi niin, että yksinyrittäjien yritykset vapautetaan työnantajan pakollisista sivukuluista ja

aikooko hallitus tukea työllistämistä muilla keinoilla kuin palkkatuella ja jos aikoo, niin millä?

Helsingissä 17.2.2020

Jussi Wihonen ps